

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan het Dagelijks Bestuur
van de regio Holland Rijnland
Postbus 558
2300 AN Leiden

Gedeputeerde Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder
Ons kenmerk
PZH-2022-803738329
DOS-2021-0007125
Uw kenmerk
UIT-21-21593
Bijlagen:
-

Onderwerp
Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland

Geacht bestuur,

Inleiding

U heeft op 21 oktober 2021 uw Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland aan ons aangeboden. Naderhand heeft u ons verzocht pas vlak voor/na de gemeenteraadsraadsverkiezingen van maart 2022 te reageren. U geeft in uw aanbiedingsbrief aan dat de Regionale Omgevingsagenda als document voortkomt uit de opdracht van uw Algemeen Bestuur d.d. oktober 2019 die is vastgelegd in de Regionale Agenda Holland Rijnland om een Integraal Ruimtelijk Afwegingskader voor Holland Rijnland te gaan opstellen. De gemeenten in Holland Rijnland stelden destijds vast dat de vele ambities in de regio ruimtelijke consequenties kennen en dat de ruimte schaars is. Nadere gezamenlijke integrale keuzes werden door u nodig geacht bij de uitwerking ervan.

Daarnaast geeft u aan dat u tegelijkertijd als Holland Rijnland ook gewerkt heeft aan een Regionale Strategie Mobiliteit, en samen met ons en het Hoogheemraadschap van Rijnland aan een RES 1.0.

U ziet graag een voortzetting van de constructieve inzet en bijdragen over en weer in regionale trajecten en producten. Zoals bij afspraken over realisatie woningbouw, bedrijventerreinen, de RES 1.0 voor Holland Rijnland, het mobiliteitsbeleid en de uitwerking van projecten die daaruit voortvloeien. Ook bij de brede ruimtelijke opgaven die er spelen in uw regio en de integrale afweging.

Wij gaan graag met u in overleg over de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland en komen aan het eind van de brief terug op welke bestuurlijke tafels wij dat willen doen. Regionale samenwerking om de juiste ruimtelijke keuzes te maken is van groot belang in onze provincie waar de ruimte zo schaars is. Ook wij zetten de constructieve samenwerking graag voort en kijken uit naar het inhoudelijke gesprek over de ruimtelijke keuzes in uw

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

regio. Met deze brief nemen wij daar een voorschot op en geven wij een eerste inhoudelijke reactie op hoofdlijnen op uw Regionale Omgevingsagenda.

Wij hebben hierbij de volgende driedeling gehanteerd:

- De onderwerpen en projecten waar we het over eens zijn en al aan samenwerken.
- De onderwerpen waar we dezelfde ambities hebben, maar waar nog nader onderzoek of uitwerking voor nodig is,
- De onderwerpen waarover verschil van beleid en/of standpunten zijn tussen de regio Holland Rijnland en de provincie en hoe met deze onderwerpen omgegaan kan worden.

Onderwerpen en projecten waar we het over eens zijn en waar we al op samenwerken

Hieronder hebben we aangegeven wat de belangrijkste onderwerpen en projecten zijn waar we het over eens zijn dat deze worden opgepakt en waar we vaak ook al samen aan werken.

- Het regionale woningbouwprogramma tot 2030.
- Het HOV net ZH-noord met 5 HOV buslijnen en de frequentieverdubbeling spoor Leiden-Alphen-Utrecht (inclusief realisatie station Hazerswoude-Rijndijk en ongelijkvloerse kruising burgemeester Smeetsweg Zoeterwoude met spoor Leiden-Alphen en N11).
- Aanpak Mobiliteitsmaatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek.
- De Rijnlandroute en Evaluatie N207-Noord.
- Het versterken van het knooppunt Leiden.
- Het versterken van de kennisclusters Bio Science, Space en Unmanned Valley,
- De groenblauwe opgaven ten aanzien van landbouwtransitie, natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie, tegengaan bodemdaling en recreatie/landschapsbeleving.
- De ambities ten aanzien van energietransities zoals opgenomen in de RES1.0, betreffende de onderwerpen warmtetransitie, duurzame mobiliteit en energiebesparing. Op deze onderwerpen zetten wij onze samenwerking met de regio en/of de gemeenten graag voort.

Belangrijkste onderwerpen waar we dezelfde ambities hebben, maar nog in discussie zijn over de uitwerking daarvan

Bouwen aan de randen van dorpen

Er zijn veel onderwerpen waar we dezelfde ambities hebben, maar waar nog verder onderzoek of uitwerking voor nodig is. Bijvoorbeeld het bouwen aan de randen van de dorpen om de dorpen vitaal te houden en de voorzieningen in stand te houden. In het regionale woningbouwprogramma tot 2030 zijn al de nodige locaties aan de randen van dorpen opgenomen waaronder ca 20 grotere, bestaande 3ha-locaties. Nog meer locaties buiten Bestaand Stads- en Dorpsgebied (BSD) lijken in de periode tot 2030 vooralsnog niet nodig, want de plancapaciteit bedraagt in de periode tot 2030 al 132% van de woningbehoefte. Ook zal extra woningbouw bij de dorpen maar beperkt bijdragen aan het in stand houden van voorzieningen. Wel willen wij met u bespreken op welke plekken aan de randen van dorpen voor starters en senioren gebouwd zou kunnen worden om in de

woningbehoefte voor deze doelgroepen te voorzien. Hierbij kan wellicht ook uitruil plaatsvinden met locaties waar niet voor de juiste doelgroepen is geprogrammeerd. De provinciale Verstedelijkingsstrategie geeft aan dat wij in de periode na 2030 ook primair binnen BSD willen bouwen door herstructurering van naoorlogse wijken en gemengde woon-werkmilieus. De provincie heeft zeer onlangs een inspiratieboek 'Compact en kwalitatief bouwen in kleine kernen' opgesteld. Met de regio en de gemeenten kunnen we kijken welke mogelijkheden er in en aan de randen van de kleine kernen zijn.

Zoekgebieden wind en zon

Als partners van de RES Holland Rijnland delen regio en provincie de doelen die zijn gesteld in het Klimaatakkoord. Voor de meeste onderwerpen (warmtetransitie, duurzame mobiliteit, energiebesparing) ligt er een gezamenlijk plan waar we de komende periode uitvoering aan zullen geven. In de zoekgebieden voor grootschalige opwek liggen nog geschilpunten. In de RES1.0 zoals deze nu is vastgesteld, is nog geen goede ruimtelijke afweging gemaakt. We kijken dan naar: de landschappelijke onderbouwing van de zoekgebieden; de bovenlokale samenhang tussen de zoekgebieden; integrale afweging met andere ruimtevragers.

De RES1.0 is door alle partners vastgesteld vóór juli 2021. In de Regionale Omgevingsagenda is de RES-kaart Holland Rijnland met zoekgebieden wind en zon integraal overgenomen. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over hoe de moties en amendementen van verschillende partners op de RES 1.0 worden meegenomen in het vervolg richting RES 2.0.

In hun besluit over de RES 1.0 hebben Provinciale Staten aangegeven de zoekgebieden voor wind in het Groene Hart niet vast te stellen. Bij een verkenning naar nieuwe locaties voor wind buiten het Groene Hart is de provinciale Omgevingsvisie leidend; langs grootschalige infrastructuur en bij grootschalige bedrijvigheid. Nieuwe locaties voor wind worden bovenregionaal afgewogen. Voor zonnevelden is het provinciaal Omgevingsbeleid leidend waarbij de insteek is een gebiedsgerichte uitwerking met aandacht voor meerdere opgaves als uitgangspunt te hanteren. Wij werken op dit moment met de module energietransitie aan de actualisering van het provinciaal Omgevingsbeleid, waarin duidelijke kaders zullen worden opgenomen voor het uitwerken van zoekgebieden wind en zon. De planning is deze actualisering eind 2022/begin 2023 vast te stellen.

We blijven graag met de regio werken aan voldoende zon- en windlocaties in de regio en willen met u bespreken hoe dat past in het vervolg van de RES en de ROA.

Landschapsstrategie

De regio Holland Rijnland wil een nieuwe landschapsstrategie opstellen. Er lopen echter al heel veel processen en projecten m.b.t. landbouw, landschap, natuur en recreatie waarop wij al goed samenwerken zoals het Bestuurlijk Platform Groene Hart/Novi Groene Hart, convenant Alphen-Gouda-Woerden, Veenweidestrategie, Regiodeal Bodemdaling, Gebiedsgerichte Aanpak Nieuwkoop, Groenprogramma's Duin- en Bollenstreek, Leidse Ommelanden en Rijn- en Veenstreek, Nationaal Park Hollandse Duinen, Waterrecreatie Hollands Plassengebied, Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek, Uitvoeringsprogramma's van de Greenports Aalsmeer en Boskoop). In de komende periode zal de provincie bovendien aan de slag gaan met het opstellen van gebiedsplannen in het

kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) om internationale en nationale doelen op het gebied van natuurherstel en -verbetering, stikstofreductie, klimaat en water te realiseren.

Wij hebben dan ook twijfels over de meerwaarde van een nieuwe landschapsstrategie. Wij zetten liever in op bovengenoemde trajecten en om twee specifieke trajecten te versterken. Dat zijn het versterken van de waterrecreatie en het beter verbinden van stad en land met verdienmodellen van het landelijk gebied voor de stad. Met deze beide trajecten wordt tevens de beleefbaarheid van het Groene Hart vergroot”.

Belangrijkste onderwerpen waarover verschil van beleid en/of standpunten zijn tussen regio en provincie

Woningbehoefte 2030-2040

De regio gaat in de ROA uit van een woningbehoefte van 30.000 woningen voor de periode 2031-2040 die even groot is als de woningbehoefte 2021-2030. Daar hebben wij grote vraagtekens bij. Volgens Primos 2021, de huishoudensprognose die aan de basis ligt van de landelijke woningbehoefteraming, wordt voor de periode 2030 t/m 2039 in de regio Holland Rijnland een toename van 13.610 huishoudens verwacht. Hierbij wel de kanttekening dat wij voor de gewenste woningvoorraadtoename uitgaan van onze eigen provinciale woningbehoefteraming die wij voor de periode 2031-2040 nog niet hebben gemaakt. Verder is de huishoudensontwikkeling daarin ook niet exact gelijk aan de gewenste woningvoorraadtoename. Niet alle huishoudens hebben namelijk een zelfstandige woningbehoefte en bij de gewenste woningvoorraadtoename zit ook het inlopen van het woningtekort inbegrepen.’

Het grote verschil in het woningbehoeftecijfer volgens de ROA en de huishoudenstoename volgens Primos maakt heel veel uit voor het aantal benodigde woningbouwlocaties voor de periode 2031-2040 Ook onderzoeksbureau ABF heeft op woensdag 23 maart 2022 in een technische sessie voor de Tweede Kamer gewaarschuwd voor een overschot aan plannen voor de periode na 2030.

Verstedelijkingsas Katwijk-Leiden-Zoeterwoude doortrekken naar Alphen.

Voor de periode na 2030 wil de regio de verstedelijkingsas Katwijk-Leiden-Zoeterwoude doortrekken naar de kern Alphen aan den Rijn. In de periode tot 2030 zijn al een aantal stedelijke ontwikkelingen in de Oude Rijnzone in het provinciaal Omgevingsbeleid opgenomen en werken wij al samen zoals de woningbouwlocatie Westvaartpark bij Hazerswoude Rijndijk en toekomstig station Hazerswoude. Verder zijn de locaties Groenendijk (ook wel Barrepolder genoemd ten oosten van de Heineken Brouwerij) en Prinsenschouw (ten westen van de kern Alphen) als zachte plancapaciteit bedrijventerreinen op de 3ha-kaart van ons Omgevingsbeleid opgenomen. Indien de behoefte van deze bedrijventerreinen wordt onderbouwd kunnen deze locaties ontwikkeld worden. Als onderdeel van het toekomstig bedrijventerrein is een gedeelte van de Barrepolder ook in beeld voor het accommoderen van een 150kV-station ten behoeve van de energie-infrastructuur. Mede daarom gaan wij ook graag in gesprek met de regio over het actualiseren van de regionale bedrijventerreinervisie.

De landschappelijke verstedelijking bij de kern Alphen aan den Rijn voor de periode na 2030, is echter strijdig met het provinciale Omgevingsbeleid. Er zijn zorgen over de bodemgesteldheid rond de kern van Alphen aan den Rijn en er is naar verwachting veel nieuwe infrastructuur nodig die hoge kosten met zich mee brengt en die niet in begrotingen van Rijk en provincie zijn opgenomen. Wij verwijzen voor ons standpunt over dit onderwerp graag naar de brief die wij recent hebben gestuurd aan Provinciale Staten over de locatie Gnephoek in de gemeente Alphen aan den Rijn (PZH-2022-802767867). Verder heeft Alphen al een uitgaande woon-werkpendel, die uitgaande pendel wordt met grootschalige woningbouw alleen maar groter en gaat gepaard met extra mobiliteit. Dat vinden wij ongewenst.

Lijst met nieuwe mobiliteitsambities

De regio Holland Rijnland heeft in de Regionale Omgevingsagenda een wensenlijst t.a.v. nieuwe infrastructuur opgenomen waaronder de HOV-verbindingen Alphen-Zoetermeer-Rotterdam, Alphen-Nieuwkoop-sneltram Uithoorn, de zuidelijke verbinding Duin- en Bollenstreek (bypass N206) ten noorden van Katwijk en Rijnsburg en het opwaarderen van de N11 tot een A11 met ongelijkvloerse kruising bij Leidsche Schouw. Deze wensen zijn niet opgenomen in de bestaande (investerings)programma's van provincie en rijk. Het is de vraag hoe reëel deze wensen zijn en of provincie en rijk op de langere termijn hierin willen en kunnen investeren.

De vervoerswaarde van de gewenste nieuwe HOV-verbindingen is (vooral nog) onvoldoende. De Rijnlandroute (N206/Tjalmaweg) is nog in realisatie, verder zullen afwegingen over nieuwe verbindingen in de bredere regionale context van de A4-A44 corridor moeten worden gezien. De ongelijkvloerse spoorkruising Leidse Schouw is vanuit de risicoanalyse overwegveiligheidsmaatregelen wettelijk gezien niet nodig en komt daarmee niet in aanmerking voor subsidie van het rijk.

Vervolg

U eindigt uw aanbiedingsbrief dat u graag met ons de komende tijd een aantal bestuurlijke tafels wilt organiseren om van gedachten te wisselen over de voortgang en de inhoud van diverse regionale trajecten. Wij willen hierover graag met u in gesprek. Het heeft op voorhand onze voorkeur om dit zoveel mogelijk te doen d.m.v. al bestaande bestuurlijke tafels. Hierbij zijn wij van mening dat er nu wel veel bestuurlijke overleggen in de regio Holland Rijnland zijn waar we beiden aanschuiven. Graag zouden we hierin willen nagaan of deze allemaal afzonderlijk van elkaar moeten blijven bestaan, of dat we (omwille van efficiënt en effectief overleg) dit anders kunnen inrichten. Het lijkt ons wenselijk samen te gaan prioriteren. Wat zijn de belangrijkste onderwerpen en in welke bestuurlijke overleggen willen wij die laten terugkomen.

De Regionale Omgevingsagenda gaat over alle fysieke beleidsvelden en daarmee ook over de portefeuilles van alle GS-leden. Daarom stellen wij voor om na de zomer van 2022 een breed overleg te houden tussen het Dagelijks Bestuur van de regio Holland Rijnland en ons college over de Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland. Wij zullen binnenkort met een datumvoorstel voor dit overleg komen. Daar kan dan ook worden besproken in welke

trajecten en op welke bestuurlijke tafels over mobiliteit, wonen/RO, economie, energie en groen/water we de verschillende onderwerpen willen oppakken en/of voortzetten.

Wij vertrouwen erop u hiermee een voldoende eerste beeld te hebben gegeven van onze inhoudelijke reactie op uw Regionale Omgevingsagenda en wij kijken uit naar het vervolg waarin wij samen kunnen verder werken aan de belangrijke opgaven in de regio Holland Rijnland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.